

Asia: VN/13519/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sosiaalihuoltolain ja ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain sekä eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan organisaatio

Lausunnonantajan organisaatio

Kunta tai kuntayhtymä

Sosiaalihuoltolaki

1. Ovatko kotiin annettavia palveluja koskevat säännökset (19 §, 19 a § ja 19 b §) mielestänne onnistuneita? Jos eivät, miten muuttaisitte niitä?

Ei [Tukipalvelujen eriyttäminen omaksi pykäläksi on kannatettava. Kunnan velvollisuus järjestää kotihoidon palvelut tarpeen mukaan ympärivuorokauden ajasta riippumatta tulisi muuttaa muotoon mahdollisuuksien mukaan. Lain kohta voidaan tulkita subjektiivisena oikeutena 24/7 kotihoidon palveluihin. Tukipalvelujen myöntämiselle tulee kuntien edelleen voida määritellä omat myöntämisperusteet.]

2. Kotihoitoa ehdotetaan järjestettäväksi vuorokaudenajasta riippumatta (19 §:n 3 mom.). Onko tämä mielestänne kannatettava ratkaisu?

Ei [Kunnan velvollisuus järjestää kotihoidon palvelut tarpeen mukaan ympärivuorokauden ajasta riippumatta tulisi muuttaa muotoon mahdollisuuksien mukaan ja asiakkaan kokonaispalvelun tarve huomioiden. Sinänsä asian nosto lakiin on hyvä, mutta vaatii tarkennusta. Lain kohta voidaan tulkita subjektiivisena oikeutena 24/7 kotihoidon palveluihin.]

3. Ovatko ns. tavallista palveluasumista koskevat säännökset (21 b §) mielestänne onnistuneita? Jos eivät, miten muuttaisitte niitä?

Kyllä

4. Onko tavallista palveluasumista koskeva pykälä tarpeeksi selkeästi muotoiltu? Jos ei, miten sitä voisi muuttaa?

Ei [Vielä enemmän voisi korostaa, että palveluasuminen on yleiskäsite eri muotoisille asumisympäristöille ja asumisratkaisuille, joita yhdistää pykälässä esitetyt vaatimukset. Kunnan järjestämänä maininta on sisällöltään epäselvä.]

5. Ovatko hoiva-asumista koskevat säännökset (21 c §) mielestänne onnistuneita? Jos eivät, miten muuttaisitte niitä?

Kyllä

6. Löytyisikö tehostettu palveluasuminen –termin korvaajaksi jokin parempi ehdotus kuin hoiva-asuminen? Mikä?

Hoiva-asuminen ohjaa ajattelussa asiakkaan helposti hoivan kohteeksi. Ehdotus on, että tehostettu palveluasuminen-termi säilytetään paremmin palvelun sisältöä kertovana.

7. Ovatko ehdotetun hoiva-asumispykälän palvelun saantikriteerit tarkoituksenmukaisia ja tarpeeksi selkeitä? Jos eivät, miten muuttaisitte niitä?

Kyllä

8. Ovatko turvapalvelun toteuttamista koskevat säännökset (46 a §) mielestänne onnistuneita? Jos eivät, miten muuttaisitte niitä?

Kyllä

9. Pitääkö turva-auttajan olla sote-ammattihenkilö, vai riittääkö että hän on koulutuksensa ja kokemuksen perusteella sopiva, kuten lakiesityksessä ehdotetaan (46 a §)?

Kyllä

10. Ovatko kotihoidon henkilöstön riittävyyden turvaamista koskevat säännökset (46 b § ja 49 b §) mielestänne onnistuneita? Jos eivät, miten muuttaisitte niitä?

Ei [Kirjatut kotihoidon toteuttamistoimenpiteet ovat sinänsä hyviä ja jo nyt toimintaa ohjaavia. Esitetyt asiat eivät tuo lisäkeinoja henkilöstön riittävyyden turvaamisen näkökulmasta, ellei samanaikaisesti varmisteta, että teknologian hyödyntämisellä ja myös hoiva-avustajien käyttöä kehittämällä saada lisäpanostusta. Henkilöstön riittävyyden turvaamisen näkökulmasta 49 b-pykälän kirjaus on aivan tarpeeton. Hoiva-avustajien lisäksi moniammatillinen henkilöstön hyödyntäminen tulee olla mahdollista.]

11. Ovatko ns. hybridiasumista koskevat säännökset (46 c §) mielestänne onnistuneita? Jos eivät, miten muuttaisitte niitä?

Ei [Pykälään esitetään tarkennettavaksi, että rakennuskokonaisuuksiin kuuluvien rakennusten sisällä olevassa yksikössä palvelun lisääntyessä asiakkaan ei tarvitse muuttaa. Lupakäytännöt eivät saa olla esteenä lain hengelle.]

Vanhuspalvelulaki

12. Onko mielestänne pitkäaikaisen laitoshoidon lakkauttaminen sosiaalihuollon yksiköissä iäkkäiden osalta onnistunut ratkaisu (14 §, 14 a §, 15 b §)?

Kyllä

13. Onko lakiehdotuksessa esitetty palvelusuunnitelman sisällön täsmentäminen tarpeellista (16 §)?

Kyllä

14. Onko lakiehdotuksessa esitetty omatyöntekijän tehtävien täsmentäminen tarpeellista (17 §)?

Ei [Tässä muodossa pykälä ei tuo lisäselvennystä edelleenkin epäselvään käytännön toteutukseen.]

15. Onko lääkehoidon toteuttamista koskeva säännös mielestänne onnistunut (20 §:n 1 mom.)?

Ei [Pääosin onnistunut, Lisäyksenä voisi olla, että riittävä osaaminen voidaan toteuttaa ja varmistaa myös teknologiavälitteisesti.]

16. Onko mielestänne kannatettavaa, että seurantayhteenvedot julkaistaisiin toimintayksikkökohtaisina (24 a §)?

Kyllä

Koko lakipakettia koskevat kysymykset

17. Mitä haasteita näette säännösten toimeenpanossa? Onko lakiesityksellä riskejä?

Henkilöstön saatavuus ja riittävyys on suuri riski kaikissa palveluissa. Tärkeää on valvontaviranomaisten ja STM:n ja THL:n yhteistyön toimivuus ja yhteiset tulkinnat lain toimeenpanossa.

18. Millaista tukea toivotte toimeenpanoon?

Henkilöstön riittävyyden turvaaminen eri keinoin mm. koulutuspaikkojen lisääminen, tarvittaessa siirtymäkauden siirto 0,7 mitoituksen toimeenpanon osalta ja näin mahdollistetaan henkilöstön riittävyys paremmin myös kotihoitoon. Lisäksi tarvitaan hoiva-avustajien ja laitoshuoltajien koulutusta enemmän välilliseen työhön.

19. Mitä muuta haluaisitte lausua esityksestä?

-

Lohtander Johanna
Rovaniemen kaupunki - Hyvinvointipalvelut